

III skyrius

15-tas kambarys

Viešnage pas Vinco tėvus baigėsi ir ankstų pirmadienio rytą jie jau ruošėsi kelionei į Vilnių. Reikėjo patikrinti vietovę, kurią Molė apskaičiavo kaip visų trijų aukų, esančių apskritimo kontūre, centrą.

Vincui tvarkant lovos užtiesalą, į kambarį įėjo Molė ir jos žvilgsnį pavergė veidrodis. Dvidešimties kvadratinių metrų kambaryje, kuriame nakvojo detektyvas, ant sienos kabojo neproporcingai didelis veidrodis. Tik pora centimetrų nuo žemės, iki pat lubų, gal kokio pusantro metro pločio. Jis buvo įdėtas į bronzinius rėmus, kuriuose buvo galima įžvelgti besirangančią gyvatę, gėlių kontūrus ir, pasitelkus fantaziją, net žmonių veidus.

Vincas, pastebėjęs Molės susidomėjimą veidrodžiu, papasakojo istoriją iš vaikystės. Veidrodis buvo Vinco įsivaizduojami teleportacijos vartai, pro kuriuos jis galėdavo patekti į kitą pasaulį. Vincą, pasakojantį istoriją, prisiminimai privertė prisėsti ant ką tik paklotos lovos. O Molė bandė suprasti, kodėl žmonės daro kažką nepraktiško. Veidrodžio paskirtis – atspindėti žmogų visu ūgiu. Įvertinusi, kad Vinco ūgis – 188 cm (nuo akių iki pakaušio –10 cm), ji greitai centimetrais paskaičiavo, kokio aukščio užtenka veidrodžio ir kokiame aukštyje jis turi būti pakabintas nuo žemės, kad žmogus jame galėtų matyti save nuo galvos iki kojų (ir tai nepriklauso nei nuo atstumo iki veidrodžio, nei nuo kambario dydžio).

Uždavinys Nr. 21

Susikrovę daiktus į automobilį, detektyvai nuėjo atsisveikinti su keturkojais, kurie, jausdami akimirkos liūdesį, nerimastingai trepsėjo kanopomis. Skyrusi dėmesio kiekvienam, šilkaveidė su šypsena paliko arklides. Nuostabus gyvūnų elgesys, kurį ji galėjo prognozuoti analizuodama duomenis, dabar nušvito visai kitomis spalvomis.

Vincas po pasivaikščiojimo pajūriu kiek slogavo. Todėl paprašė brolio duoti miltelių „KREED 800“. Juos žmonės pradėjo gaminti vos prieš kelerius metus. Milteliai akimirksniu pašalindavo visus peršalimo ar gripo simptomus, tačiau turėjo šalutinį poveikį – kuriam laikui žmonės pasidarydavo jautresni aplinkai. Vincas perskaitė vaistų instrukciją ir, paėmęs stačiakampio gretasienio formos stiklinę, prisipylė sklidiną vandens. Instrukcijoje buvo rašoma, kad vaistų turinį, siekiant efektyviausio poveikio, reikia ištirpinti 171,75 ml vandenyje.

– Mole, – po akimirkos suvokęs, kad pats neapskaičiuos, kreipėsi į kolegę, – kokį kampą paversta stiklinė turi sudaryti su žeme, kad išbėgtų dalis jame esančio vandens ir liktų tiktai reikiamas kiekis?

Molė, žinodama, kad stiklinės pagrindas yra kvadratas, kurio pagrindo kraštinė 5 cm, o aukštis 13,74 cm, nesunkiai susitvarkė su užduotimi ir apskaičiavo kampą. Tada paėmė iš Vinco stiklinę ir preciziškai tiksliai nupylė nereikalingą vandens kiekį.

Uždavinys Nr. 22

Automobilis pajudėjo iš kiemo ir pro šoninį veidrodėlį Molė stebėjo, kaip mojuodami su jais atsisveikina Vinco namiškiei. Dabar ji, sėdinti už vairo, buvo atsakinga už saugų grįžimą namo, o Vincas, kiek nesavas po vaistų dozės, žvelgė į ganyklas, kuriose praleido vaikystę bėgiodamas paskui arklius, rūpindamasis jais. Vincą šokiravo netikėtas šilkaveidės klausimas:

– Kodėl išsiskyrei su žmona?

– Žmonės kartais myli ir sugeba tą meilę puoselėti. Sugeba ją užkelti ant pjedestalo taip aukštai, kad rutina negalėtų nei akies krašteliu nužiūrėti, – tada akimirkai nutilo ir dešine ranka perbraukė kaktą.

– 64 procentai porų, praeitų metų duomenimis, išsiskiria per pirmuosius trejus santuokos metus, – pasitikslino Molė.

Vincas nusišypsojo išgirdęs vidutinį skyrybų procentą, tačiau tuoj pat pasitaisė:

– Kito žmogaus mylėjimas tau suteikia drąsos išpildyti visas svajones. Tačiau mes nustojome svajoti ir likome tiesiog vienoje vietoje, kol pasaulis spėjo kelis kartus apsisukti aplink Saulę. Galiausiai ir jaunatvišką drąsą pakeitė kasdienis praktiškumas. Tapom vienas kitam barmenais, prasilenkiančiais gatvėje, garaže, kambariuose. Per greitai gyvenome savo susikirtusius gyvenimus.

– Jus išskyrė didmiestis, – leptelėjo Molė vienintelę mintį, kuri jai atrodė derama šioje situacijoje.

– Ką turi omenyje?

– Psichologai nustatė, kad didesnių miestų gyventojai šiais laikais gatvėmis vaikšto greičiau nei užmiesčio ar kaimo. Jei mieste gyvena x žmonių, tai vidutinis to miesto gyventojų greitis (m/s) yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$f(x) = 0,145 \ln(x) + 0,019$$

Čia: x – mieste gyvenančių žmonių skaičius

Vincas šnairai pažiūrėjo į Molę ir norėjo įrodyti, kad tokie statistiniai duomenys yra neteisingi, tad pažvelgęs į savo mobilųjį telefoną pamatė, kad jo vidutinis greitis yra $1,61 \text{ m/s}$.

– Tai kaip manai, kiek mano mieste gyventojų? – pasiteiravo vyriškis.

Uždavinys Nr. 23

Atsakymas, kurį Molė suapvalino iki vienetų, beveik identiška sutapo su Vilniaus gyventojų skaičiumi. Tą supratęs, Vincas nustojo plėtoti dialogą. Pradėjęs dirbti kartu su Mole, jis labai džiaugėsi, kad šilkavidžiai nelenda į asmeniškumus ir jis galės savo gyvenimo intrigas pasilaikyti

sau. Deja, Molė tobulėjo kaip žmogus ir vos Vincas susitaikė su tokiu jos elgesiu, ji vėl surengė atvirumo valandėlę:

– O kaip supratai, kad jums reikia pasukti skirtingais keliais?

Vincas pažvelgė į Molės pusę, tačiau ji neatsakė tuo pačiu, tik preciziškai tiksliai žvilgčiojo į veidrodėlius, net akies krašteliu nenuklysdama į Vinco pusę.

– Vieną lapkričio sekmadienį, atsikėlęs anksti ryte viriau rytinę kavą, o žmona miegojo po šeštadienį darbe praleistos sunkios dienos. Pasidariau sumuštinį su avietiniais pomidorais, salotomis ir sojos kepsneliais. Šiuos kiek sukepiu, tačiau išgelbėjo padažas. Tą sekmadienį pirmą kartą santuokoje vis dėlto nepadariau kavos puodelio žmonai. Išėjau pabėgioti po apylinkes ir pamiršau, kad tai buvo paskutinis lapkričio sekmadienis, – tokiomis dienomis mes buvome sutarę žiūrėti prancūziškus filmus originalo kalba.

Molė pastebėjo, kaip Vincas delnais palietė kelius, koncentruotas jo žvilgsnis blaškėsi nuo lenkiančių mašinų iki gluosnių šalikelėse.

– Mylėdamas pamiršdavau save, o nuo to ryto vis labiau toliau nuo spontaniško ir jaudinančio gyvenimo, slėpdamasis darbais pamiršdavau, kaip basi vaikščiodavome pajūriu lažindamiesi, kieno pėdsakai išliks ilgiau nenuplauti bangų. Mūsų santykiai peraugo nuo meilės iki apsižodžiavimo dėl smulkmenų. Jie tapo toksiškais.

– Vilniuje gyventi yra toksiška, – pratęsė mintį Molė.

Vincas nekreipė į tai dėmesio arba teiginį suprato savaip, o šilkaveidė, jausdama nejaukią atmosferą, dalijosi įžvalgomis:

– Gamtosaugininkai nustatė, kad šiais metais anglies monoksido kiekis Vilniuje turėtų būti $4 \text{ mg}/\text{m}^3$. Molė greitai rado formulę, pagal kurią galima apskaičiuoti oro užterštumo anglies monoksidu greitį:

$$Q(t) = \frac{3t^2}{250} \quad t \geq 0$$

Čia: t – metai; šie metai yra atskaitos pradžia ($t = 0$), Q – užterštumo greitis

Šilkaveidė iš pradžių rado anglies monoksido kiekio priklausomybės nuo laiko lygtį, tada paskaičiavo užterštumą po dešimties metų. Šią informaciją pateikė, rodos, jos visai nesiklausančiam Vincui.

Uždavinys Nr. 24

Abu suvokė, kad pastarasis Molės įsiterpimas buvo toli nuo Vinco išgyvenimų, bet šilkaveidė negalėjo pasakyti nieko daugiau, nes jos supratimas apie žmonių santykius nebuvo prioritetinga tobulėjimo kryptis. Vincas, savo ruožtu, leido jai šnekėti, nes statistika užgožė nejaukią tylą. Likusį kelionės laiką detektyvai važiavo tylėdami, tačiau likus vos 20 minučių kelio, Molė pradėjo žvilgčioti į šoninio vaizdo veidrodėlį.

– Kažkas negerai? – pasiteiravo Vincas.

– Pagal pasikeitusius automobilio stabilumo duomenis darau išvadą, kad galinėje padangoje atsirado įtrūkimas ir prarandame slėgį.

– Koks mažiausias slėgis turi būti padangoje, kad nesugadintume rato?

– Pagal šio automobilio duomenis – 1,2 bar.

– O koks esamas slėgis?

– Pradinis slėgis buvo 2,4 bar, bet vis mažėja pagal šią funkciją:

$$P(t) = 2.4 - 0.08t - 0.004t^2 \quad 0 \leq t \leq 15$$

Čia: t – laikas (min), P – slėgis (bar).

– Mole, prašau paskaičiuoti, koku vidutiniu greičiu mažėja slėgis padangoje per pirmas 2 minutes, praėjusias nuo pastebėto gedimo, ir ar mes spėsime nesugadinę rato nuvažiuoti iki artimiausio serviso, iki kurio dar 9 km. Mes važiuojame vienodu 90 km/h greičiu.

Uždavinys Nr. 25

Molės atsakymas Vincą kiek nuramino. Detektyvai pasiekė autoservisą padangai beveik pasiekus kritinį slėgio lygį. Kol vyriškis pildė automobilio tvarkymo popierius, šilkaveidė kiek atitolo nuo serviso ir, radusi laisvą suoliuką, prisėdo šalia upės.

Nors pirmadienio rytas buvo apsiniaukęs, tačiau žmonių, einančių pasivaikščioti su vaikais ir augintiniais, skaičius priminė savaitgalio srautus. Gal penkerių metų berniukas prabėgo šalia Molės ir užsižiūrėjęs į ją suklupo. Keista, bet griuvimo nelydėjo isteriškas verksmas. Išlaikytas akių kontaktas neleido vaikui pagalvoti apie tariamą ar patirtą skausmą. Tuo pat pribėgusi mama pakėlė jį nuo žemės, o Molės veido oda išliko lygi – vaiko griuvimas prabėgo regimajame plote kaip filmo kadras.

Po akimirkos ji išgirdo, kaip šuo įšoko į upę. Tai buvo auksaspalvis retriveris, nepabūgęs gana šalto vandens. Jis bandė statmenai nuplaukti iš vieno upės kranto į kitą, bet atsidūrė už 10 metrų nuo tos vietos, į kurią tikėjosi patekti. Pažvelgusi į upę, Molė nustatė, kad jos tėkmės greitis yra 3 km/h, auksaspalvio retriverio greitis – 4 km/h. Jam iš paskos į vandenį šoko gal net 2 metrų neturintis vokiečių aviganis. Pagal turimą informaciją Molė apskaičiavo, kokį kampą, suapvalintą iki laipsnių, turėtų sudaryti upės tėkmės greičio ir aviganiaus greičio vektoriai, kad šuo atsidurtų taške, esančiame tiesiai prieš tą vietą, iš kurios išplaukė. Ji padarė prielaidą, kad abiejų šunų greičiai yra vienodi. Be to, šilkaveidė iš turimos informacijos galėjo nustatyti ir upės plotį, kurį suapvalino iki vienetų.

Uždavinys Nr. 26

Vincas, pamatęs Molę, sėdinčią ant suoliuko, priėjo ir prisėdo greta jos. Kurį laiką abu žvelgė į šunų maudynes, retsykiais pro debesis išlendančius saulės spindulius, vaikstančius žmones.

– Po kelių minučių pakeis ratą ir galėsime važiuoti, – pasakė detektyvas.

– Žmogus, suvokęs, kaip dirba mašina, rodo savo intelektą, o mašina, suvokusi, kaip gyvena žmogus, patiria perkrovą. Neracionalumas žmogui suteikia atsitiktinumo žavesio, tačiau ilgalaikis turimų galimybių neišnaudojimas priverčia kabinti lenteles ties tilto viduriu.

– Kaip tu jautiesi? – kiek sunerimęs paklausė Vincas.

– Pasirengusi važiuoti, – atsakė Molė. Ji pakilo nuo suoliuko ir patraukė link serviso.

Po 15 minučių detektyvai pasiekė tą vietą, kurią šilkaveidė apskaičiavo kaip visų aukų, esančių apskritimo kontūre, centrą. Automobilis sustojo priešais viešbutį, kuris priklausė tinklui „Prieblanda“. Jį mėgo menininkai – nuo dainų autorių, rašytojų iki nesuprastos pridėtinės vertės kūrėjų. Viešbučiuose stengtasi sukurti kūrybišką interjerą, kuriame nebūtų prisilietusi elektronikos ranka. Pati viešbučių tinklo idėja buvo noras klientus perkelti į tuos laikus, kai dar nebuvo šilkaveidžių, holograminių televizorių ar net paprasčiausio mobiliojo ryšio ir interneto. Numeriai buvo sudaryti iš vieno, dviejų ir trijų kambarių. Jų interjerą galėjo kurti patys klientai, atsigabendami įkvėpimo šaltiniais virtusius daiktus. Visuose kambariuose vyravo meniškas chaosas – nepažabotas jokių dėsnų, persmelktas senų knygų ir terpentinu plautų teptukų kvapais bei vinilinių plokštelių garsais. Žvelgdamas į pastatą, Vincas kreipėsi į Molę:

– Žinai, kiek čia yra numerių?

Šilkaveidė bandė prisijungti prie informacijos apie viešbutį, bet ši buvo įslaptinta. Pavyko sužinoti tik tai, kad dviejų kambarių numerių yra trigubai daugiau nei vieno kambario, bei kad trijų

kambarių numerių yra daugiau nei dviejų kambarių. Prisijungusi prie viešbučių tarpininkavimo sistemos, Molė gavo informacijos, kad trijų kambarių numerių skaičius yra dviejų kambarių numerių skaičiaus kartotinis. O nuolaidų programos teikiamoje informacijoje buvo nurodyta, kad jei trijų kambarių numerių skaičių padidintume tris kartus, tai jis būtų 42 vienetais didesnis už dviejų kambarių numerių skaičių. Po kelių akimirkų šilkaveidė nustatė, kiek viešbutis turi numerių.

Uždavinys Nr. 27

Detektyvai įėjo pro pagrindines duris, tačiau ir patys nežinojo, ko ten ieškoti, neturėjo nei menkiausios užuominos. Registratūra buvo panaši į gėlių parduotuvės ir muziejaus mišinį. Ore tvyrojo tikras medžio kvapas, pagyvintas išraiškingais levandų kvapais. Vincą su Mole pastebėjęs administratorius nusišypsojo ir tarė:

– Malonu, kad atvykote, gal galiu pasiūlyti kambarį?

– Sveiki, aš – detektyvas Vincas Satas, o čia mano kolegė Molė. Mus čia atvedė tiriamos bylos prielaidos.

Dar net nespėjęs išdėstyti savo atvykimo priežasties, Vincas buvo nutrauktas:

– O, ponas Vincai, mes Jūsų laukėme.

Sulig šiuo sakiniu detektyvo veidas persimainė, netikėtumo pagautas jis sumurmėjo kelis bereikšmius žodžius.

– Mes jums turime paruošę kambarį, – pasakė administratorius ir kartu su raktu padavė laišką. Jis nusišypsojo ir tęsė. – Jūsų draugas sumokėjo už dvi savaites į priekį ir sakė, kad atvyksite šiomis dienomis.

– Draugas? – klausiamai pakartojo Vincas.

– Taip, ponas Romas, jūsų bendradarbis, – patikslino administratorius.

Vincas mintyse perkratė savo draugų sąrašą, bet žmogaus tokiu vardu neprisiminė. Po kelių akimirkų paėmė laišką ir pajuto, kaip suvirpėjo popierių palietę pirštai. Popierius gal nebūtų kėlęs tiek nerimo, jei ne drugelis, nupieštas ant išorinės laiško pusės. Toks pats drugelis, kokį buvo radęs ant miegamojo stalo savo senajame bute. Žinojimas, kad kažkas seka, stebi, kaip miegi, ar paslapčia žingsniuoja už nugaros, kelią didesnę baimę nei regimas blogis. Nors nebuvo įvykdytas joks nusikaltimas, vagystė ir buto suniokojimas, Vincas dėl atsargumo pakeitė gyvenamąjį plotą. O čia vėl laiškas ir toks pats drugelis. Ant raktų buvo išgraviruotas 15-to kambario numeris. Molė nusišypsojo administratoriui ir kiek paspartino Vinco ėjimą link lifto, pagriebdama jį už alkūnės.

– Čia velniškai karšta, – pasakė detektyvas, spausdamas ketvirto aukšto mygtuką.

– 24 laipsniai pagal Celsijų, – nesupratusi Vinco įkaitimo priežasties pasakė Molė ir tuoj pat paskaičiavo temperatūrą pagal Farenheitą. Prisijungusi prie sistemos, nustatė tokią priklausomybę:

$$C = \frac{5}{9} \cdot (F - 32)$$

Čia: C – laipsniai pagal Celsijų, F- laipsniai pagal Farenheitą

Uždavinys Nr. 28

Tačiau Vincas į šią informaciją nesureagavo ir, prasivėrus lifto durims, pagal nuorodas nusekė link kambario. Prieš jų akis buvo storos medinės durys: ties jų viduriu – metalinė liūto galva su snukį pervėrusiu žiedu, skirtu pabelsti į duris. Kelias sekundes Vincas užsižiūrėjo į liūto akis, o Molė, paėmusi iš jo raktą, atrakino spyną. Durys prasivėrė ir pasklido nepaprastai stiprus opiumo smilkalų kvapas. Detektyvai žengė į kambarį, kuris buvo jiems rezervuotas – kaip spąstai ir bylos raktas vienu metu, į kambarį, kuriame prireiks visų žmogaus ir šilkaveidės įgūdžių, kad įveiktų visiškai netikėta eiga pakrypusią bylą, nes viskas tapo asmeniška.